Overzicht van onderzoek en publicaties

Familie betrekken bij crisis

Familieplatform vzw

Laatst bijgewerkt: april 2026

Familieplatform

In dit overzichtsdocument vind je een selectie van relevante publicaties over familie betrekken bij crisis, telkens met een korte samenvatting. Het overzicht is niet volledig, maar bundelt een aantal waardevolle artikels, rapporten en opiniestukken. Je vindt hier zowel eigen publicaties van Familieplatform (al dan niet in samenwerking met andere onderzoeksinstellingen) als ander relevant onderzoek rond dit thema.

Heb je vragen over een publicatie, zag je een fout of wil je zelf een publicatie toevoegen?
Mail naar info@familieplatform.be

Inhoud

Publicaties Familieplatform **3**

Andere relevante publicaties **3**

- Dierinck, P. (2025, 3 september). 'Een crisis laat zich niet plannen. En toch organiseren we onze zorg alsof dat wel kan'. *Sociaal.Net* 3
- Braun, D., & Lascelles, K. (2024). Involving and supporting families, friends, and carers during a mental health crisis. *The lancet* 3
- Lavoie, J. A. A. (2018). Relative invisibility: An integrative review of carers' lived experiences of a family member's emergency mental health crisis. *Journal of Social Work in Disability & Rehabilitation*, 17(4), 601–626 3
- Dirik, A., Sandhu, S., Giacco, D., Barrett, K., Bennison, G., Collinson, S., & Priebe, S. (2017). Why involve families in acute mental healthcare? A collaborative conceptual review. *BMJ open,* 7(9), e017680 4

Publicaties Familieplatform

(Binnenkort meer!)

Andere relevante publicaties

Dierinck, P. (2025, 3 september). 'Een crisis laat zich niet plannen. En toch organiseren we onze zorg alsof dat wel kan'. *Sociaal.Net*.

Lees het volledige artikel hier.

Dit opiniestuk stelt dat een psychische crisis zich niet laat plannen, terwijl de zorg vaak wel zo georganiseerd is. Daardoor komt hulp vaak te laat of onvoldoende afgestemd, wat kan leiden tot meer dwang en minder mensgerichte zorg. De auteur benadrukt het belang van samenwerking tussen verschillende diensten, zoals geestelijke gezondheidszorg, politie en het volledige netwerk rond de persoon. Initiatieven zoals mobiele crisisteams tonen dat gezamenlijke en gelijktijdige aanpak kan zorgen voor betere ondersteuning en minder gedwongen opnames. Tot slot pleit de tekst voor een cultuurverandering: weg van aparte systemen en controle, naar samenwerking, nabijheid en zorg op het juiste moment. Alleen zo kan crisiszorg echt effectief en mensgericht worden georganiseerd.

Braun, D., & Lascelles, K. (2024). Involving and supporting families, friends, and carers during a mental health crisis. *The lancet*. *Psychiatry*, *11*(8), 586–587. https://doi.org/10.1016/S2215-0366(24)00165-2

Lees het volledige artikel hier.

Dit artikel van Dorit Braun (familie van een overleden patiënt) en Karen Lascelles (klinisch psycholoog) benadrukt dat families en mantelzorgers cruciale maar onderbenutte partners zijn tijdens mentale gezondheidscrises. De auteurs pleiten voor systemische verandering in de geestelijke gezondheidszorg: van een individuele benadering naar familie-inclusieve zorg, met meer aandacht voor samenwerking, vertrouwen en veiligheid. Het artikel is gebaseerd op levende ervaring, praktijkervaring en wetenschappelijke richtlijnen.

Lavoie, J. A. A. (2018). Relative invisibility: An integrative review of carers' lived experiences of a family member's emergency mental health crisis. *Journal of Social Work in Disability & Rehabilitation*, 17(4), 601–626. https://doi.org/10.1080/15332985.2018.1467845

Dit artikel onderzoekt via een integratieve review hoe familieleden (mantelzorgers) de onzichtbaarheid ervaren van hun eigen behoeften en ervaringen tijdens een noodsituatie met een familie lid in een mentale gezondheidscrisis. De methode is specifiek gekozen om kwantitatief en kwalitatief onderzoek te combineren om zo een volledig mogelijk beeld van het onderwerp te ontwikkelen. De studie toont aan dat mantelzorgers vaak onvoldoende erkenning, steun of ruimte krijgen om hun eigen emotionele last, angst en onzekerheid te uiten. Ze voelen zich soms genegeerd door hulpverleners en de samenleving, terwijl zij een essentiële rol spelen in de zorg voor hun familielid. Het artikel benadrukt de noodzaak om familie en mantelzorgers centraal te stellen in de crisiszorg en hun ervaringen serieus te nemen.

Dirik, A., Sandhu, S., Giacco, D., Barrett, K., Bennison, G., Collinson, S., & Priebe, S. (2017). Why involve families in acute mental healthcare? A collaborative conceptual review. *BMJ open,* 7(9), e017680. https://doi.org/10.1136/bmjopen-2017-017680

Dit artikel onderzoekt waarom families moeten worden betrokken bij acute geestelijke gezondheidszorg, vooral tijdens crisissen. Een multidisciplinair team heeft 6 verschillende modellen van familiebetrokkenheid en hun theoretische achtergronden geanalyseerd. Ondanks verschillen in theoretische uitgangspunten, delen de modellen gemeenschappelijke componenten zoals goede communicatie, gezamenlijke besluitvorming en familieondersteuning. Tijdens crises blijkt familie-inbreng cruciaal voor veiligheid, herstel en voorkomen van terugval, maar implementatie blijft problematisch door barrières zoals tijdgebrek, vertrouwelijkheid en onduidelijke rollen. Het artikel pleit voor systemische training van hulpverleners om families als gelijkwaardige partners te zien en crisismanagement effectiever te maken.